

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.EN.TL.02
Yayın Tarihi	: 18.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 1/3

EL HİJYENİ TALİMATI

1. AMAÇ :

Hastane ortamında el hijyenine yönelik standart uygulamaları belirlemek, çalışanları el hijyeni konusunda bilgilendirmek ve teşvik etmektir.

2. KAPSAM :

Hastane ortamında hasta bakımı, tedavisi, hastaya uygulanacak invaziv girişimler öncesinde ve sonrasında, cerrahi işlemler öncesinde uygulamaya yönelik standartları kapsar.

3. KISALTMALAR :

4. SORUMLULAR :

Hasta bakımında, izleminde, transferinde görev alan tüm hastane çalışanları sorumludur.

5. TANIMLAR :

6. FAALİYET AKIŞI :

El hijyeni, enfeksiyonların yayılımını kontrol etmede en etkili metottur. Eldiven kullanımı asla el hijyeninin yerini alacak bir uygulama değildir.

Temel İlkeler : Sağlık çalışanlarına el hijyenini sağlama konusunda eğitim verilmelidir. Bu eğitimlerin içeriği meslek grupları ve çalışanların bilgi ve davranış düzeyine göre planlanmalıdır.

El hijyeni ile ilgili eğitim dokümanları asgari aşağıdaki konuları kapsamalıdır :

- » El hijyeninin önemi
- » El hijyeni endikasyonları
- » El hijyeni sağlama yöntemleri
- » Eldiven kullanımı ile ilgili kurallar
- » El antiseptikleri ile ilgili genel bilgiler
- » Alkol bazlı el antiseptikleri ile ilgili alınması gereken güvenlik önlemleri

6.1. El Yıkama Endikasyonları :

Eller hastane ortamında sıvı sabun ve su ile aşağıda belirtilen durumlarda yıkanmalıdır :

- 6.1.1. Gözle görülür kir varlığında,
- 6.1.2. Proteinasöz materyalle kontamine ise,
- 6.1.3. Kan veya diğer vücut sıvıları ile kirlendi ise,
- 6.1.4. Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında,
- 6.1.5. Hasta bakımında kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında,
- 6.1.6. İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında,
- 6.1.7. Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında,
- 6.1.8. Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında,
- 6.1.9. Bütünlüğü bozulmuş cilt ile veya mukoz membranlarla temas sonrasında,
- 6.1.10. Hastaya temastan önce kontamine bir alana temas edilmesi gerekliyse, sonrasında temiz alana yapılacak temas öncesinde,
- 6.1.11. El antiseptiği ile her beş ovalama işlemi sonrasında bir kere eller yıkanmalıdır veya el antiseptiği içerisindeki yumuşatıcı maddenin ellerde birikme hissine sebep olduğu aşamada eller yıkanmalıdır.
- 6.1.12. Tualete girdikten sonra ellerin su ve sabunla yıkanması gereklidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.EN.TL.02
Yayın Tarihi	: 18.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 2/3

EL HİJYENİ TALİMATI

6.2. El Yıkama Aşamaları

6.2.1. Hastane ortamında musluklar kollu, dirsekten açılabilir özellikte veya sensörlü olmalıdır.

6.2.2. Eller önce su ile ıslatılmalıdır.

6.2.3. 3-5 ml sıvı sabun, sabun dağıtıcısından alındıktan sonra, avuç içleri, her iki elin yüzeyi, parmak araları ve başparmak sabun ve suyla iyice ovulmalı, takiben her iki elin parmak uçları, diğer avucun içerisinde ovularak su ve sabunun tüm elin iç ve dış yüzeyini kaplaması sağlanmalıdır. Bu işlem 30–60 saniye süre ile yapılmalıdır.

6.2.4. Akan su altında eller iyice durulanmalıdır.

6.2.5. Temiz ellerle musluk ellenmemelidir.

6.2.6. Tek kullanımlık kağıt havlu ile eller kurulanmalıdır.

6.3. El Antisepsisi Endikasyonları

6.3.1. Hasta ile her temas öncesinde ve sonrasında,

6.3.2. Hastada kullanılan aletlere temas öncesinde ve sonrasında,

6.3.3. İnvaziv işlemler öncesinde ve sonrasında,

6.3.4. Eldiven giyme öncesinde ve sonrasında,

6.3.5. Hasta çevresi ile temas öncesinde ve sonrasında,

6.3.6. Hasta ile temastan önce kontamine bir alana temas edilmesi gerektiği ise, bundan sonra temiz alana yapılacak temas öncesinde,

6.4. El Antisepsisi Aşamaları

6.4.1. Alkol bazlı el antiseptikleri bu amaçla kullanımı en rahat olan solüsyonlardır.

6.4.2. Uygun dağıtıcı sistemi olan üründen avuç içerisine 3–5 ml antiseptik solüsyon alındıktan sonra avuç içleri, her iki elin yüzeyi, parmak araları ve başparmak solüsyon ile iyice ovulmalı, takiben her iki elin parmak uçları, diğer avucun içerisinde ovulmalı, en az 15–20 saniye süre ile eller tarif edildiği şekilde ovularak alkol bazlı solüsyonun kendiliğinden kuruması beklenmelidir.

6.5. Cerrahi El Hijyeni

6.5.1. Cerrahi işlemler öncesinde el hijyeni amacı ile antiseptik sabun kullanılabilmesi gibi (günün ilk ameliyatı öncesinde ve günlük aktiviteler öncesinde eller antiseptik sabunla yıkanmalıdır), ameliyatlar arasında alkol bazlı el antiseptikleri de kullanılabilir.

6.5.2. Cerrahi el hijyeni, ameliyathanede ameliyatın yapılacağı vaka odasına steril olarak girecek herkes tarafından yapılması gereken işlemdir.

6.5.3. Cerrahi el hijyeni öncesinde bütün takılar (yüzük, saat vs) çıkartılmalıdır.

6.5.4. Eller ve ön kol antimikrobiyal sabun kullanılarak 3–5 dakika süresince ovalanarak sabunlanır.

6.5.5. Günün ilk ameliyatı öncesinde tırnak dipleri yumuşak bir fırça ile ovulmalıdır.

6.5.6. Eller ve ön kol durulandıktan sonra eller yukarıda tutularak steril havlu ile kurulanmalıdır.

6.6. Önemli Noktalar

6.6.1. El hijyeni amacı ile kullanılacak ürünlere ciltte iritasyon etkisi en az olanlar tercih edilmelidir.

6.6.2. Alkol bazlı el antiseptikleri, cilde kaybettiği nemi geri kazandıracak yumuşatıcı maddeler içermelidir.

6.6.3. Tırnaklar, tırnak yatağını geçmeyecek uzunlukta olmalıdır.

6.6.4. Suni tırnak, oje kullanılmamalıdır.

6.6.5. Eldiven kullanımı el hijyeninin yerini alacak bir uygulama olarak görülmemelidir.

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN

T.C.
ERCIYES ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ

Döküman Kodu	: S.EN.TL.02
Yayın Tarihi	: 18.12.2023
Revizyon No	: 00
Revizyon Tarihi	:
Sayfa No	: 3/3

EL HİJYENİ TALİMATI

6.6.6. **El hijyenini sağlamaya yönelik malzeme bulunmalıdır.** Sağlık hizmeti sunulan tüm alanlarda çalışanın kolay ulaşabileceği şekilde alkol bazlı el antiseptikleri bulunmalıdır. El antiseptiği, hasta bakım alanında çalışanın kolay ulaşabileceği bir konumda bulunmalıdır.

6.6.7. **Çalışanların el hijyeni kurallarına uyumu değerlendirilmelidir.** "5 Endikasyon Kuralı Gözlem Formu" ile çalışanlara yönelik haberli gözlemler yapılmalıdır. Gözlemler, asgari aşağıdaki kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmelidir :

- » Gözlemler tüm personeli kapsayacak şekilde yapılmalıdır.
- » Gözlemler, en az üç ayda bir analiz edilmelidir.
- » Epidemi şüphesi ya da riski olduğu durumlarda, ilgili kliniklerde gözlem sıklığı ve sayısı artırılmalıdır.

6.6.8. DSÖ önerileri kapsamında, sağlık çalışanı tarafından el hijyeni uygulanması gereken "5 Endikasyon" aşağıda belirtilmiştir :

- » Hasta ile Temas Öncesi
- » Aseptik İşlemler Öncesi
- » Vücut Sıvılarının Bulaşma Riski Sonrası
- » Hasta ile Temas Sonrası
- » Hasta Çevresi ile Temas Sonrası

7. İLGİLİ DOKÜMANLAR :

El Hijyeni Gözlem Formu

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
BİRİM KALİTE SORUMLUSU	KALİTE YÖNETİM DİREKTÖRÜ	DEKAN